

Avrupa'ya açılan kapı

HOLLANDA

HAZIRLAYANLAR:
Koordinasyon: **Pelin MAVİLİ**
(Müdür V. - TOBB Uluslararası İlişkiler)
KATKIDA BULUNANLAR:
Duygu DELİKANLI* **& Meriç GÜRDAL***
İrem AHİ* **& Öykü SÖZEN***
Zeynep YURTSEVER* **& Belgin ESERDAĞ***

** TOBB Uluslararası İlişkiler / Uzman Yardımcıları*

Hollanda'nın, taşımacılık ve lojistik bakımından **Avrupa'da kritik ve merkezi bir konumda** olmasının yanı sıra yurt içi pazarının küçüklüğü, ülkenin en önemli dışa açık ekonomilerden biri haline gelmesindeki başlıca etkenler arasında sayılıyor.

Hollanda, kendisini "Avrupa'ya açılan kapı" haline getiren stratejik bir ticari konuma sahip, coğrafi olarak küçük ve yoğun nüfuslu bir ülke. Bu stratejik konum, göreceli olarak daha kolay iş yapılması, üst düzey İngilizce hâkimiyeti ve dünya klasmanında kullanıcı dostu ulaştırma ve dağıtım altyapısı, şirketler için Hollanda'yı ideal bir pazar ve Avrupa operasyonları için uygun bir lokasyon haline getiriyor.

Hollanda, Economist Intelligence Unit (EIU) tarafından Nisan 2006'da yayımlanan Küresel İş Ortamı Sıralaması'nda, konumu ve ileri ekonomisi ile beşinci sırada yer alıyor. KPMG ve Ernst&Young denetim şirketleri, 2006'da Hollanda'nın İsviçre ve İrlanda'dan sonra en iyi vergi ortamına sahip olduğunu, raporlarında belirtti.

Ana dağıtım noktaları arasında dünyanın üçüncü büyük limanı olan Rotterdam ile Avrupa'daki en büyük dördüncü yolcu hava limanı ve en büyük üçüncü kargo hava limanı olan Amsterdam Schiphol Havalimanı yer alıyor. 160 milyondan fazla tüketici (27 AB ülkesinin toplam nüfusunun kabaca üçte biri)

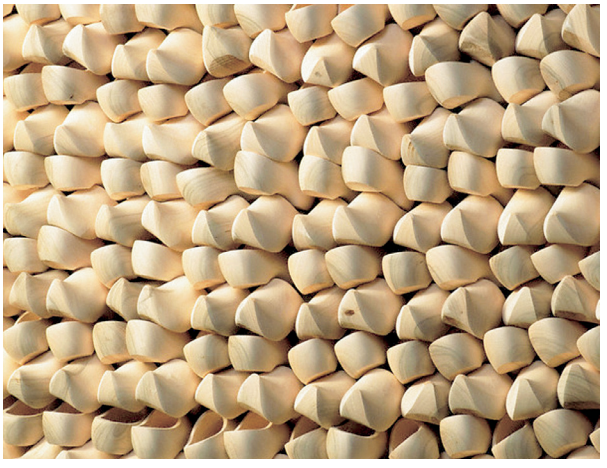
FOTOĞRAF: DUYGU DELİKANLI

Ekonomik Göstergeler

GSYİH: 680 milyar dolar
Ekonomik Büyüme: %-5.4 (2009/2. çeyrek)
Kişi başı gelir: 39.228 dolar
İşsizlik: % 5,7 (Aralık 2009)
İhracat (Milyon Euro): 309.576 (2009)
İhracat Ortakları: Almanya, Belçika, İngiltere, Fransa, İtalya, ABD
İhraç Ürünleri: Makine ve cihazlar, aksam ve parçaları, kimyasallar, yakıtlar, gıda sanayi
İthalat (Milyon Euro): 275.877 (2009)
İthalat Ortakları: Almanya, Belçika, ABD, Çin, Rusya, İngiltere, Fransa
İthal Ettiği Ürünler: Makina ve nakliyat aksam ve parçaları, kimyasallar, yakıtlar, gıda sanayi, giyim eşyaları.

Rotterdam merkezli 300 mil yarıçaplı bir alanda yerleşiktir. Hollanda'da uluslararası ticaret alanında bilgili ve deneyimli ithalatçılar, satış acenteleri ve distribütörler bulunuyor. Nüfusu iyi eğitimli, uluslararası yönelimli ve çoğu çok dillidir. Hollanda popüler bir tatil destinasyonudur. Yabancı turistler Hollanda'da yılda 8 milyar euro harcamaktadır.

Hollanda büyüklüğündeki bir ülke için, üst düzey ar-ge tesislerinin yoğunluğunun yüksek olduğu söylenebilir. Bunlardan bazıları arasında WCFS (gıda ve beslenme), WL/ Delft Hydraulics (su), Holst Centre (nanoteknoloji ve gömülü sistemler), Energy Research Centre of the Netherlands (enerji), Netherlands Institute for Materials Research (materyaller) ve TNO (en büyük bağımsız uygulamalı araştırma enstitüsü) yer alıyor.

SAĞLAM VE MÜKEMMEL EĞİTİM SİSTEMİ

Hollanda'nın nüfusu 2010 yılında 16 milyon 581 bin 316'ya ulaştı. Çalışan nüfusu (15-64 yaş arası) ise 7,3 milyondur. İşsizlik 2009 Aralık ayında yüzde 5,7'dir. Hollanda'nın zengin ve canlı bir iş gücü piyasası vardır. İş gücü piyasasının zenginliği, çalışanların görece daha iyi eğitimli olması ve yaşam boyu öğrenmenin bireyler, işletmeler ve hükümet açısından giderek önem kazanmasından, canlılığı ise Hollanda istihdam mevzuatının esnekliğinden kaynaklanıyor. Ekonomisi özel alan bilgisi ve sıra dışı uzmanlık ve yetenekler gerektiren yenilikçi, teknoloji yönelimli ürün ve hizmetler üzerinde yoğunlaşıyor. Hollandalılar mükemmel eğitim sitemleriyle gurur duyuyor ve dünya çapında yeteneklere kucak açmaya istekli oluşları nedeniyle yüksek becerili göçmenler ve ailelerinin Hollanda'ya gelişleri, hızla ve kolaylıkla gerçekleşiyor.

Hollanda'da herkese açık ve ücretsiz olan mükemmel bir devlet ilk ve ortaöğretim okulları sistemi mevcut. Çeşitli meslek okulları ve üniversitelere ek olarak, dünya çapında üne sahip Delft (mühendislik ve teknoloji) ve Wageningen (gıda ve beslenme) üniversiteleri gibi uzmanlaşmış üniversiteler

de bulunuyor. Ayrıca Hollanda'da RSM Erasmus University, Nyenrode ve Tias gibi bazı önemli uluslararası işletmecilik okulları da eğitim veriyor.

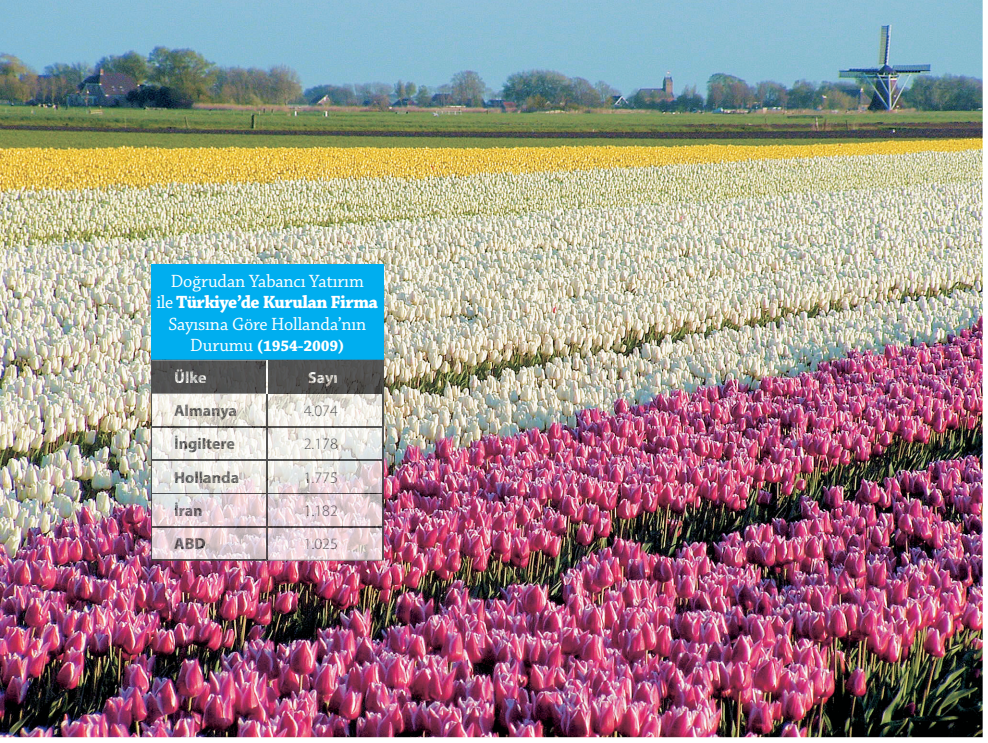
TÜRKİYE'DE HOLLANDA KAYNAKLI DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR (DYY)

Türkiye son beş yıl zarfında, önceden görülmemiş yükseklikte DYY düzeylerine ulaşmıştır. Yabancı yatırımcıların artan ilgisi ülkedeki ekonomik ve siyasi istikrara, AB entegrasyon sürecine bağlanabilir. 1975-2001 döneminde ülkeye çekilen DYY 14 milyar dolar iken, Türkiye 2002-2008 döneminde 75 milyar dolardan fazla DYY çekmeyi başarmış ve DYY girişleri açısından, dünya çapında ilk yirmi ülke arasında yer almıştır. 1775 Hollanda menşeli şirket Türkiye'de faaliyet göstermektedir. Bunlardan bazıları ülkedeki varlıkları on yıllara uzanan Philips, Unilever, Shell ve ABN AMRO gibi şirketlerdir. Bunlara her yıl yenileri ekleniyor ve son dönemdeki DYY artışında Hollanda şirketlerinin rolü önem kazanıyor. Hollanda son üç yılda toplam DYY'nin yaklaşık yüzde 20'sine katkıda bulundu ve yalnızca 2007'de 239 yeni Hollanda menşeili şirket kuruldu.

Türkiye'de **Doğrudan Yabancı Yatırımlarda** Hollanda'nın Pozisyonu **(Milyon Dolar)**

Ülke	2005-2008	2009 (Ocak-Kasın)
Hollanda	13,074	797
ABD	6,679	193
Fransa	3,543	574
Almanya	2,800	314
Diğer AB ülkeleri	4,801	1,828
TOPLAM	66,262	5,337

Hollanda menşeli şirketlerin sektörel faaliyet dökümü, gayrimenkul ve inşaat sektörünün (317 şirket, toplamın yüzde 22'si) Türkiye'deki Hollanda yatırımları arasında en önemlisi olduğunu ortaya koyuyor. Corio, Redevco ve Multi Turkmall gibi büyük Hollanda inşaat şirketleri ya yeni ticari projeler üstlenmekte ya da yerel şirketler ve gayrimenkul satın almakta. Ayrıca tatil bölgelerinde konut projelerinin inşası ve pazarlaması alanında uzmanlaşmış, çok sayıda daha küçük Hollanda menşeli şirket faaliyet gösteriyor. Toptan ve perakende ticaret (154, % 11), turizm ve hazır yemek (110, % 8), taşımacılık ve iletişim (99, % 7), makine imalatı ve metal/plastik işleme (108, % 8), tekstil ve hazır giyim (93, % 7) ve BIT-medya yayıncılık ve eğitim (79, % 6) de Hollanda menşeili şirketler için tercih edilen alanlar olarak sayılabilir.

Doğrudan Yabancı Yatırım ile **Türkiye'de Kurulan Firma** Sayısına Göre Hollanda'nın Durumu **(1954-2009)**

Ülke	Sayı
Almanya	4.074
İngiltere	2.178
Hollanda	1.775
İran	1.182
ABD	1.025

Toptan ve perakende ticaret alanı, C&A gibi tanıdık Hollanda perakende zincirlerinin yanı sıra, hem yurt içi hem de yurt dışında çeşitli ürünlerin ticaretini yapan sayısız daha küçük işletmeleri de içeriyor. Turizm ve hazır yemek sektörü de yine KOBİ'lerin ağırlıklı olduğu gayrimenkul ve inşaat sektörüne benzer bir görüntü sergilemekte ve güneydeki turistik bölgelerde yoğunlaşıyor. Batı Avrupa ile olan ticaret akışları ve yolcu trafiğinin artışı ulaştırma hizmeti talebini doğurduğundan; Den Hartogh ve Corendon gibi Hollanda şirketleri, Türkiye'de bağlı şirketler kuruyor.

Türkiye'deki telekomünikasyon ve BİT sektörleri de Avrupa'ya hizmet sunacak kalifiye teknik personeli ve büyük tüketici tabanı değerli olanaklar sunarken, bu yönü ile Hollandalı yatırımcıların ilgisini çekiyor. Bunun sonucunda GreenCat, TopTel ve BitBrains dâhil bu alanlarda hizmet veren şirketler, yurtdışı yatırımları için Türkiye'yi seçiyor.

Hollanda bankaları ve finansal hizmet şirketleri, son birkaç yıl içinde Türkiye'de bu alanda büyük birleşmeler ve satın almalar gerçekleştirdi. Şu anda bu alanda aralarında ING Bank, Fortis, Eureko ve Atradius gibi bilinen isimlerin de yer aldığı, 20'yi aşkın Hollanda menşeli girişim bulunuyor. Hollanda yatırımlarının ilk dalgası gayrimenkul ve finansal hizmetler alanında başlamış olsa da şu anda; metal, makine ve plastik işleme alanında çalışan bazı Hollanda işletmeleri de aynı yolu izliyor. Wavin, Fokker Elmo, Walraven ve Burgerhout bu şirketler arasında. Çoğu çokuluslu şirket, Hollanda'daki liberal vergi yapısı nedeniyle, üçüncü ülkelerdeki yatırımları için Hollanda menşeli limitet şirket (BV) ya da anonim şirketleri (NV) bir basamak olarak kullanmayı tercih ediyor. Vodafone, Carrefour, IKEA, Ericsson, BAT, GE, Alcatel, Bosch ve Siemens gibi uluslararası yatırımcıların yanı sıra Uzel, Enka ve Vestel gibi bazı Türk holdingleri de Hollanda menşeli şirket olarak sınıflandırılıyor ve bu durum resmi DYY rakamlarına da yansıyor.

UYGUN VERGİ ORTAMI

Hollanda, uygun vergi ortamı ile de biliniyor. Vergi makamları tek tek şirketlerle uygun bir vergi rejimi konusunda görüşmeye açıktır. Böylelikle şirketler açısından netlik ve kesinlik sağlayan bağlayıcı bir anlaşmaya varılabilir. Ayrıca, hükümet 2007'de kurumlar vergisinin yüzde 29,6'dan yüzde 25,5'e düşürülmesi için çalışmalar yürütmüştür. Hollanda, mal ve sermayenin uluslararası akışı önündeki engelleri asgariye indirmek amacıyla, genel politikanın bir parçası olarak gerçekleştirilen ve çifte vergilendirmeyi önleyen bir anlaşmalar ağı gerçekleştirmiştir. Hükümetin, temettüler, faiz oranları ve lisans ücretleri üzerindeki stopajın olabildiğince az ve tercihen sıfır olması yönünde bir tutumu bulunmaktadır. Normal faiz ve lisans ücretleri üzerinden stopaj ödenmemektedir. Ayrıca, çoğu vergi anlaşması, ülke dışına giden temettüler üzerinden alınan stopaj vergisini de aşağıya çekmektedir. Hollanda 60'ı aşkın ülke ile gelir ve sermaye üzerinden çifte vergilendirmeyi önleyen anlaşmalar imzalamıştır. Buna ek olarak, katılım muafiyeti ya da bağlı şirket imtiyazlarına hak kazanan ve ülkede bulunan şirketlerin elde ettikleri temettüler de, kurumlar gelir vergisinden muaftır. Bu muafiyet, Hollanda vergi mevzuatının en önemli hükümlerinden biridir.

Kaynak: *Hollanda Kraliyeti Ankara Büyükelçiliğince hazırlanan Hollanda ile Ticaret adlı yayından alıntıdır.*

Hollanda'nın Ankara Büyükelçisi **Jean Paul Dirkse,** Avrupa'nın ticaret kavşağında yer alan Hollanda'nın, üstün ulaşım ve teknoloji altyapısı, uygun vergi politikaları, yüksek nitelikli iş gücü ve yabancı çalışanlara sunduğu yüksek yaşam kalitesiyle uluslararası **yatırımcılar için eşine az rastlanır koşullar** sunduğunu belirtti.

HOLLANDA'NIN ANKARA BÜYÜKELÇİSİ **JEAN PAUL DIRKSE:**

"Hollanda, Avrupa'nın ticaret kavşağında yer almakta"

Hollanda, nispeten küçük toprak alanı ve yoğun nüfusu ile kişi başına düşen alan açısından küçük bir ülke olmasına rağmen, tarımda kullanılan ileri teknolojiler ülkeyi Avrupa'nın en önemli tarım ürün ihracatçılarından ikincisi durumuna getirdi. Hollanda tarım ürünleri üretiminde; gen mühendisliği, çapraz gübreleme ve "çapraz döllenme" konularında büyük bir üne sahip. Toplam alanın yüzde 69'u tarımsal üretime ayrılmış olan Hollanda'da dünya hayvancılık (besi ve süt), et, yumurta sektöründe yaklaşık % 50'lik bir payla önde geliyor. Hollanda, yaklaşık 11 milyar kilogram süt üretimi ile dünya birincisi.

Türkiye'nin 2009 yılında Hollanda ile ihracatı 2,12 milyar dolar, Hollanda'dan ithalatı ise 2,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi ise 4,6 milyar dolar oldu. Hollanda, Türkiye'de yapılan toplam doğrudan yatırım tutarı içerisinde ilk sırada bulunuyor ve toplam yabancı sermayeli firma açısından da Hollandalı firmalar üçüncü sırada yer alıyor.

Hollanda'nın Ankara Büyükelçisi Jean Paul Dirkse, Türkiye ile Hollanda arasında süren resmi ilişkilerin tarih boyunca başarı ile yürütüldüğüne dikkat çekerek sorularımızı şöyle yanıtladı:

Siyasi ve ekonomik ilişkilerimiz ile tarihi bağlarımız çerçevesinden baktığımızda, Türkiye ve Hollanda arasındaki ilişkileri nasıl değerlendiriyorsunuz?

2012 yılında, Hollanda-Türkiye arasındaki resmi ilişkilerin 400. yılını kutlayacağız. Ticaret her dönemde ilişkilerimizin temelini oluşturmuştur. Daha da önemlisi bütün tarih boyunca bu ilişkilerimizi

barış içinde yürütmüş olmamızdır. Bugünlerde, Hollanda'daki Türk kökenli halkın ekonomik açıdan iyi durumda olduğunu görüyoruz. Bu büyük topluluk (yaklaşık 400 bin kişi), ikili ekonomik ilişkilerimizde büyük rol oynuyor. Yalnızca KOBİ'ler düzeyinde değil, Hollandalı çok uluslu şirketler de, söz konusu insan kaynaklarını iyi kullanıyor. Kısaca, ikili ekonomik ilişkilerimiz güçlü ancak daha büyük bir gelişme potansiyeli olduğu açıkça görülüyor. Bu büyüme potansiyelinin, Hollanda Dış Ticaret Bakanı'nı, Türkiye'yi, Hollanda'nın ikili ekonomik ilişkileri bakımından öncelikli beş ülkeden biri olarak ilan etmesi hususunda motive ettiğini söyleyebilirim.

Türkiye'nin, Hollanda Ticaret Kurulu üzerinde durduğu öncelikli ülkelerden biri olduğunu biliyoruz. Bu çerçevede Türkiye, son zamanlarda Hollanda'dan üst düzey birçok heyeti kabul etti. Bu ziyaretler devam edecek mi?

Tabii ki, bizim niyetimiz, her yıl en az bir ekonomi heyetinin (bir bakan ile beraberinde ticaret heyeti) Türkiye'yi ziyaret etmesi. Bunun dışında, Türkiye'ye pek çok daha küçük ticari heyetler gelecek. Geçen yıl, Dış Ticaret Bakanımız Heemskerk ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, biri İstanbul diğeri Rotterdam'da olmak üzere, bir ayda tam iki kez görüştü. Biz de Türkiye'den çok sayıda heyetin Hollanda'ya gelmesini istiyoruz.

Bu heyetlerin ikili ekonomik ilişkileri artırmada ne kadar başarılı olduğunu düşünüyorsunuz?

2009 yılında, Ekonomi Bakanlığımız dış ticaret araçlarının (ticari heyetler, ihracatı teşvik kredisi, ikili iş projeleri vs.) etkinliğini incelemek amacıyla bir araştırma komisyonu oluşturdu. Komisyonun çalışmalarından çıkan sonuç, ticari heyet ziyaretlerinin ticaretin artırılmasında önemli bir araç olduğuydu. Kişisel görüşüm ve tecrübelerim de ticari heyetlerin iş dünyalarımızın temsilcileri arasındaki ilişkilerin yaratılmasında çok faydalı olduğu şeklinde. Bu kişisel ilişkiler, iş yapmanın olmazsa olmaz koşulu.

Türk ekonomisinin durumunu ve yatırım imkânlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Hollanda iş dünyasının dikkatini en çok hangi sektörler çekiyor?

Genel Ülke Bilgileri

Resmi Adı: Hollanda Krallığı
Başkent: Amsterdam
Hükümet Merkezi: Lahey
Resmi Tatiller: 1 Ocak, 30 Nisan, 5 Mayıs, 25–26 Aralık, Kutsal Cuma, Paskalya

HÜKÜMET SİSTEMİ

Hollanda hükümet sistemi aşağıdaki prensiplerden oluşan anayasaya dayanmaktadır: Monarşi, Temsili demokrasi, Hukukun üstünlüğü (temel haklar dâhil), Ademimerkeziyetçilik ve birlik.

COĞRAFYA

Yüz ölçümü: 41.526 km2 (16.485 mil2)
Kentler: Başkent Amsterdam (nüfusu 739.104).
Diğer kentler: Lahey, hükümet merkezi (469.059); Rotterdam (598.923); Utrecht (270.244)
Arazi: Düşük rakımlı kıyısal bölge
İklim: Kuzey denizi iklimi

NÜFUS

Nüfus: 16.581.316 (2010)
Etnik gruplar: Büyük çoğunluğu Hollandalı; en büyük azınlık toplulukları Faslılar, Türkler ve Surinamlılar.
Dinler: Roman Katolik, Protestan, Müslüman, diğer
Dil: Hollandaca
Eğitim: 10 yıl zorunlu eğitim.
Devam: yaklaşık % 100
Okur-yazarlık oranı: % 99
İşgücü: (2008: 7,4 milyon) Ticari Hizmetler % 46,3, **Ticari Olmayan Hizmetler:** % 32,4, Sanayi % 19,6, Tarım -% 1,7.

Hollandalı yatırımcılar, Türk ekonomisinin temel özelliklerinin uzun vadeli taahhütler için çok ilgi çekici olduğu mesajını veriyor. Türkiye genç ve dinamik bir nüfusa sahip, AB üyeliği yolunda ve uluslararası ticaretin serbestleştirilmesi taahhüdünü veren bir ülke. Hollandalı yatırımcılar özellikle finans, gayrimenkul, yenilenebilir enerji ve gıda işleme sektörlerine ilgili duyuyor. Türkiye, Ortadoğu ve diğer komşu ülkelerine açılmak için önemli bir köprü görevi üstleniyor.

Hangi sektörlerin daha stratejik, iki ülke ticari ve ekonomik ilişkileri açısından daha büyük bir büyüme potansiyeline sahip olduğunu düşünüyorsunuz?

Ekonomik ve ticari ilişkilerimizin güçlendirilmesi açısından stratejik öneme sahip iki sektörün finans ve enerji sektörleri olduğunu düşünüyorum. Finans, çünkü Hollandalı KOBİ'ler kendi ülkelerindeki, alışkın oldukları finansal kuruluşların desteğinden faydalanabilecek. Tabii Türk KOBİ'ler için de aynı şekilde. Hollanda'daki Türk KOBİ'ler de kendi ülkelerindeki finansal kuruluşların desteğini alacak. Enerji, çünkü enerji sektöründe çok fazla ortak menfaatimiz bulunuyor. Ayrıca Türkiye, gaz sektörü, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği gibi alanlarda Hollandalıların uzmanlık ve deneyimlerini kullanabilecekleri birçok imkân sunuyor.

Şu anda ekonomik alanda Türkiye ve Hollanda arasında devlet tarafından finanse edilen kaç proje yürütülüyor?

Şu anda, hükümetler arasında işbirliğine yönelik uygulamada olan 35'ten fazla proje bulunuyor. Bu projeler aracılığıyla, enerji, tarım, su yönetimi, atık yönetimi, finans ve çevre gibi sektörlerde son derece verimli bir yapısal işbirliği geliştirilmiş bulunmakta. Bu projelerden birçoğu, ülkeler arasında daha yakın ekonomik bağların kurulmasını sağlamak üzere AB müktesebatının yerine getirilmesi amacını taşıyor. Hollanda bu işbirliği projelerine, TOBB, KOSGEB ve İGEME gibi geniş bir ekonomik aktör yelpazesinin katılımından yana. TOBB, birtakım projelere katılımcı olarak dâhil olmaktadır. TOBB ile bu işbirliğimizin gelecekte de geliştirilerek devam etmesi için imkânları değerlendirmekten memnuniyet duyarız.

Hollanda Ekonomi Bakanlığı tarafından sağlanan fon ile KVK ve TOBB "Hollanda ve Türkiye Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme" adlı bir proje üzerinde çalışıyor. Bu proje, sizce Türkiye ve Hollanda arasındaki ticari ve ekonomik ilişkileri nasıl etkiler?

Hollanda ve Türk KOBİ'leri arasında yoğun işbirliğini kolaylaştırmak için, Hollanda Ekonomi Bakanlığı 2007 yılında bu projeyi başlattı. Söz konusu proje, Hollandalı ve Türk odalarını bir araya getirip, karşılıklı yarar sağlayan strateji ve gelecek vaat eden sektörlerde ortak projeler geliştirmelerini sağlayarak, üç yıl içerisinde, ülkelerimiz arasında ticaret ve yatırım alanlarındaki fırsatlar açısından farkındalık yaratmayı hedefliyor. Bu vesile ile yerel bilgi sahibi olan, doğrudan üyeleri ile temas kurabilen ve Hollanda ile Türkiye arasında uzun dönem ikili iş ilişkilerini üst seviyelere çıkarmayı arzulayan Hollandalı ve Türk odalar tarafından iş heyetleri, seminerler ve diğer eşleştirme etkinliklerinin organize edilmesi planlanıyor.

Son olarak, Hollanda pazarı ve yatırım ortamı hakkında Türk yatırımcılara ne söyleyebilirsiniz? Somut işbirliği alanları sunabilir misiniz?

Hollanda Avrupa'nın ticaret kavşağında yer alıyor. Üstün ulaşım ve teknoloji altyapısı, uygun vergi politikaları, yüksek nitelikli iş gücü ve yabancı çalışanlara sunduğu yüksek yaşam kalitesi ile uluslararası yatırımcılar için eşine az rastlanır koşullar sunuyor. Ülkemiz bazı stratejik sektörlerde önemli bir yer tutuyor. Yaşam bilimleri, altyapı, yenilikçi lojistik, enerji, finansal hizmetler, su teknolojisi ve bahçıvanlık bunlardan birkaç tanesi.

Hollanda uzun zamandır uluslararası iş odaklı bir ülke olarak değerlendirilmekte. Küçük boyutu ve nüfusuna rağmen, dış ticaret açısından ilk on ülke arasında yer alıyor.

Hollanda 727 milyar ABD Doları tutarında doğrudan yabancı yatırım çekerek, 2008 yılında dünyada 7. sıraya oturdu. Binlerce uluslararası yatırımcı, Avrupa'daki merkezlerini kurmak için ülkemizi tercih ediyor. Bunların içinde Türk şirketleri ve bankaları da yer alıyor.

Hollanda ve Türkiye Odaları Arasında **İşbirliğini Geliştirme Projesi**

Hollanda hükümetinin Türkiye'yi ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi bakımından odak ülkeler arasına alması ile birlikte, Türkiye ve Hollanda arasında yürütülen, Hollanda tarafınca finanse edilen projelerde önemli bir artış gözlemleniyor. Bu kapsamda, Hollanda Ekonomi Bakanlığı'na bağlı, dış ticaretten sorumlu kuruluş olan Hollanda Uluslararası İş ve İşbirliği Ajansı (EVD) da, "Hollanda ve Türkiye Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi"ne fon ayırdı. Hollanda tarafında koordinasyonu Hollanda Ticaret Odaları Birliği'nce (KvK NL) yürütülen proje için, Hollanda Dış Ticaret Bakanı Heemskerk'in Türkiye ziyareti kapsamında, 12 Ekim 2009'da, İstanbul'da, KvK NL ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında bir mutabakat zaptı imzalandı. Buna göre, TOBB ve KvK NL, Türkiye ve Hollanda Odalarının birbirlerini daha iyi tanımalarını ve böylece karşılıklı ticaretin gelişmesini sağlayacak bu projede işbirliği yapma kararı alındı. Projede Hollanda'dan 12 oda, Türkiye'den ise 6 ilden toplam 10 oda yer alıyor. TOBB, Türk tarafında projenin koordinasyonunu yürütüyor.

"Hollanda ve Türkiye Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi" kapsamında Türkiye ve Hollanda Odalarının birbirlerini daha iyi tanımaları ve böylece **karşılıklı ticaretin gelişmesi** amacıyla Hollanda'dan 12, Türkiye'den ise 6 ilden toplam 10 yer alıyor. TOBB, Türk tarafında projenin koordinasyonunu yürütüyor.

Projede yer alan odalar; Ankara Ticaret Odası (ATO), Ankara Sanayi Odası (ASO), İstanbul Sanayi Odası (İSO), Gaziantep Sanayi Odası (GSO), Gaziantep Ticaret Odası (GTO), İzmir Ticaret Odası (İTO), Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), Kocaeli Ticaret Odası (KTO), Kocaeli Sanayi Odası (KSO) ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'dır.

Hollanda ve Türkiye iş dünyalarının birbirlerini yeterince tanımadıkları gerçeğinden hareketle ortaya çıkan proje, özellikle KOBİ'lerin bilgi ihtiyacına cevap verebilmek amacıyla, Türk ve Hollanda odaları arasında bir ağ oluşturmayı, böylece bilgi değişimi sağlamayı ve farkındalık yaratmayı hedefliyor. Proje kapsamında Hollanda'dan Türkiye'ye gelecek üç ve Türkiye'den Hollanda'ya gidecek bir ticaret heyeti ziyaretinin yanı sıra, bilgi alış verişini sağlamaya yönelik faaliyetler de yürütülecek. Bu kapsamda Hollanda Odaları, uluslararası ticaret günlerinde, ülkemizin iş yapma ortamı hakkında Hollanda iş dünyasını bilgilendiriyor. Bunun yanı sıra, bilgilerin paylaşılabileceği internet tabanlı sistemler üzerinde çalışmalar devam ediyor.

Aralık 2011 tarihine kadar sürmesi planlanan proje kapsamında yalnızca ikili ticaret ve yatırım imkânları değil, üçüncü ülkelerde ortak iş yapılabilmesine yönelik fırsatlar da değerlendirilecek.

KvK NL'nin proje koordinatörü Cor Bekker, **"Türkiye Hollanda Odaları Arası İşbirliğini Geliştirme Projesi"**ni Türkiye ve Hollanda arasında, seviye atlatacak olan ve sürdürülebilir uluslararası iş geliştirme çevresi yaratacak bir adım olarak gördüklerini vurguladı.

KvK NL PROJE KOORDİNATÖRÜ **COR BEKKER:**

"Uluslararası **iş çevresi yaratacak** bir proje"

Rotterdam Ticaret ve Sanayi Odası, Hollanda tarafında "Türkiye Hollanda Odaları Arası İşbirliğini Geliştirme Projesi"nin koordinasyonunu, Hollanda Ticaret Odaları Birliği (KvK NL) adına yürütmekte. Cor Bekker, projenin koordinatörü olup Remco de Bruijn ise KvK NL'nin projeden de sorumlu olan, Uluslararası İlişkiler Müdürü. Cor Bekker ve Remco de Bruijn, beş yıl önce Hollanda Ticaret Kurulu tarafından Türk ve Hollandalı kurum ve şirketler arasında uluslararası ilişkileri geliştirmek ve pekiştirmek amacıyla, Türkiye'nin odak ülke olarak belirlendiğini ifade ederek, projeyi Türkiye ve Hollanda arasında, seviye atlatacak, sürdürülebilir uluslararası iş geliştirme çevresi yaratacak bir adım olarak gördüklerini söyledi.

Projeye yönelik sorularımızı Bekker ve Brujin, Ekonomik Forum Dergisi için şöyle yanıtladı:

"Türkiye Hollanda Odaları Arası İşbirliğini Geliştirme Projesi"nin koordinatörü olarak projenin nasıl başladığını ve neden Türkiye'yi seçtiğinizi anlatabilir misiniz?

Türkiye geçtiğimiz on yıllık dönemde dünyada en çok büyüyen ve en çabuk gelişen ekonomilerden biri oldu ve Hollanda Ticaret Kurulu'nun (Dutch Trade Board/DTB) öncelikli pazarlarının arasına girdi. Bu Kurul tüm Hollandalı ticareti geliştirme kurumlarının ve Hollanda devletinin bir araya gelip uluslararası ticari stratejilere karar verdikleri bir platform. Beş yıl önce DTB, Türk ve Hollandalı kurum ve şirketler arasında uluslararası ilişkileri geliştirmek ve pekiştirmek amacıyla, Türkiye'yi odak ülke olarak belirledi.

>> KvK NL'nin Proje Koordinatörü Cor Bekker

DTB ayrıca, Türkiye üzerine, tüm ilgili paydaşların katıldığı bir çalışma grubu oluşturdu. Hollanda Ekonomi Bakanlığınca desteklenen ve Hollanda Büyükelçiliği (Ankara) ve Hollanda Başkonsolosluğu ile istişare (İstanbul) içinde başlatılan "Türkiye Hollanda Odaları Arası İşbirliğini Geliştirme" projesi bu girişimlerin bir ürünüdür.

Hollanda Ticaret Odaları Birliği-KvK NL için bu projenin anlamını değerlendirebilir misiniz? Neden odalar arası ikili ilişkilerin önemli olduğunu düşünüyorsunuz?

Cor BEKKER: Sadece KvK NL için değil, projeye dâhil olan tüm oda ve organizasyonlar için projenin anlamı uzun dönemli ortaklık fırsatları ve karşılıklı olarak ihra-

cat, ithalat ve ekonomik aktiviteleri inceleyebilme olanağı sunuyor olması. Bunun iki yönlü olarak ekonomik ilişkilerimize büyük bir ivme kazandıracağını düşünüyorum.

Odalar, dünya çapında, girişimciler tarafından iyi bilinen güçlü birer markadır. Tüm dünyada, odaların çok sayıda faydalanıcıları var. Bu durum, odaların yaygın bir ağa sahip olmasını sağlıyor. Çok yönlü olarak sıkıca bağlı bir ağ düşünün. Bu ağlar, tam ihtiyaç olan yere, KOBİ'lere, uluslararası ticaret için güçlü ve yoğun bir iş desteği sağlamaktadır. Birbirini yüz yüze tanımak, iyi uygulamaları paylaşmak ve birlikte ortak bir amaç için çalışmak odalar ve iş dünyasına yıllarca faydalı olacak bağlantılar sağlayacaktır. Bu bağlantılar ekonomik aktivitelerde iş dünyasının işini oldukça kolaylaştıracaktır.

Remco de BRUIJN: Türkiye son on yılın hızlı büyüyen ve gelişen ekonomilerindendir. Türkiye DTB'nin öncelikli pazarlarından biri haline geldiğinden beri, bu proje Hollanda odaları arasında daha da önem kazandı. Bu bize iş dünyasına uzun dönemli program yapma ve Türk pazarının ihracat, ithalat, yatırım alanlarında sunduğu fırsatları takip etme olanağı sağladı. İkili ticari ilişkilerimize bunun büyük bir soluk getireceğine inanıyorum. Avrupa'da oda camiası (45 milli oda, 2 binden fazla bölgesel oda ve 19 milyondan fazla işletme) en yoğun ve güçlü iş destek ağlarından biridir. KOBİ'lere efektif olarak uluslararası ticaret destek servisleri sağlayabilir. Bu proje Türkiye'deki oda camiası ile yakınlaşmamıza fırsat verdiği için çok mutluyuz. Birlikte çalışmak ve uğraşmak, gelecek yıllar için de oda ve şirket ağlarımızda büyük bir yakınlık sağlayacak.

>> KvK NL'nin projeden de sorumlu Uluslararası İlişkiler Müdürü Remco de Bruijn

Bu projenin Türkiye ve Hollanda arasında ticari açıdan ne gibi değişiklikler sağlayacağını düşünüyorsunuz?

Bu proje sayesinde, karşılıklı aktivitelerden oluşan uyumlu bir program ve ticaret için şeffaf, iyi organize edilmiş bir altyapı ile Türkiye ve Hollanda arasındaki ticaretin daha da kolaylaşmasını hedefliyoruz. Projenin odak noktası, özellikle KOBİ'lere ulaşabilecek bir oda ağı kurarak, iki ülke arasındaki ticari ilişkileri geliştirmektir. Asıl amacımız iki ülke arasında ticaretin artmasını sağlamaktır. Bununla bağlantılı olarak, karşılıklı ilişkilerimiz ve faaliyetlerimize önem vermeliyiz. Umuyorum, bu yaklaşım sadece Türkiye'ye değil Hollanda'ya da yeni çok çeşitli olanaklar sağlayacaktır.

Sizce Türkiye'yi Hollandalı iş adamları için cazip kılan özellikler nedir? Hollandalı iş adamları Türk iş adamları ile çalışmak istiyorlar mı?

O kadar çok özellik var ki! Türkiye, uluslararası ticaret gelişimini, örneğin ithalat, ihracat, yatırım ve uluslararası işbirliğini sağlayabilecek, birçok alanda olanaklar sunmakta. Stratejik bir noktada bulunan Türkiye, muazzam bir ülke. Eğitimli iş gücünün olduğu, yüksek büyüme potansiyeli ile tüketicisinin alım gücünün gittikçe arttığı bir ülke ve Türkiye birçok sektörde önemli bir potansiyele sahip.

Gözlemlediğim kadarı ile Hollandalı iş adamları Türk iş adamları işe çalışmak istemekte. Her iki tarafın da, yeni özellikler bulmak konusunda istekli ve empati sahibi olduğu görünmekte. Tabii ki, Hollanda ve Türk ticaret kültürü arasında farklar söz konusu. Her iki tarafın da ayrı ayrı güçlü olduğu özellikler var. Birbirimizden öğrenecek şeylerimiz olduğuna inanıyorum. Güçlerimizi birleştirdiğimiz takdirde, bir tarafın eksik veya daha az gelişmiş olan özelliğine, diğerinin faydası olacağını düşünüyorum.

Bu proje kapsamında, birkaç heyet ziyareti söz konusu olacak. Bu heyet ziyaretleri hakkında biraz bilgi verebilir misiniz?

Bu ticari ziyaretlerin temel amacı, potansiyel yeni iş ortakları sağlamaktır. Konuyla ilgili Türk ve Hollandalı tüm paydaşların katılımı ile düzenlediğimiz "Strateji Geliştirme Oturumu"nda, bir eylem planı tasarladık. Her iki ülkedeki bağlantılı sektörleri belirledik ve bölgeleri işaretledik. Bu, eşleştirmeye yönelik ve iş ağlarını genişletmeye odaklanmış ziyaretlerle sonuçlanacaktır. Ticari ziyaretlerin planı şu şekildedir:

1. Ziyaret: 30 Mayıs-4 Haziran 2010 İstanbul- Bursa-Kocaeli, **2. Ziyaret:** 3-8 Ekim 2010 İstanbul-Gaziantep, **3. Ziyaret:** 28 Kasım- 2 Aralık 2010 İstanbul-Ankara-İzmir, **4. Ziyaret:** 2011'in ilk çeyreğinde Türk Odaları ile birlikte Hollanda'ya düzenlenecek olan ziyaret.

Bu tarz projelerde, sürdürülebilirlik her zaman sorun teşkil etmiştir. Bu projenin sürdürülebilirliğini nasıl sağlamayı düşünüyorsunuz? Bu projeden orta veya uzun vadeli sonuçlar bekliyor musunuz?

Sürdürülebilirlik bir düşünme şeklidir, fakat biz de sürdürülebilirliği sağlayacak şekilde hareket etmeliyiz. Diğer taraftan, projede zaman kısıtlaması söz konusudur. Biz, bu projeyi Türkiye ve Hollanda arasında, seviye atlatacak olan ve sürdürülebilir uluslararası iş geliştirme çevresi yaratacak bir adım olarak görüyoruz. Bu noktada, proje kapsamında TOBB, Hollanda Ticaret Odaları Birliği, 6 ilden 10 Türk Odası ve 12 Hollandalı Ticaret Odası bulunmakta. Gelecekteki amacımız, tüm Türk ticaret odaları ile TOBB'un koordinasyon rolü üstleneceği bir yöntemle, bir ağ içerisinde bütünleşmek. Hollanda tarafında ise bahsettiğimiz DTB'nin Türkiye çalışma grubu ile temasta olacağız.

TOBB ve KvK NL, her iki tarafın da ticaret odalarını kapsayan, uzun süreli bir işbirliğini öngören bir mutabakat zaptı imzalamışlardır. Farkındalık yaratmayı amaçlayan faaliyetler düzenlemeyi amaçlıyoruz.

"Hollanda ve Türkiye Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi"ne yönelik **katılımcı odaların görüşleri**

Türkiye ve Hollanda tarafından "Hollanda ve Türkiye Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi"ne katılan Ticaret ve Sanayi Odaları görüşlerini Ekonomik Forum Dergisi'ne şöyle açıkladı:

Jacob EMMELKAMP,

Kuzey Hollanda Ticaret Odası Başkanı

Kuzey Hollanda Türkiye ile işbirliği yapma konusuyla çok ilgilenmekte. 2008 yılı sonunda, İzmir ve çevresinden bir özel sektör heyeti Leeuwarden'de bizi ziyaret etti. Bu ziyaret vesilesiyle, yeni iş bağlantıları kuruldu ve verimli bir tecrübe paylaşımı sağlandı. Geçen sene ise Kuzey Hollanda'dan 15 firma İzmir ve İstanbul'u ziyaret etti. Bu firmaların hepsi Türklerin iş yapma zihniyetinden etkilenmiş ve önemli iş fırsatları yakalanmıştır. Söz konusu Türk ve Hollanda Odaları Arasında İşbirliği Projesi, özellikle tarafların üyeleri olan KOBİ'lerin ihtiyaçlarını yakından bildikleri için çok önemlidir. Firmalarımızın ihtiyacı olan, yenilikçi fırsatlar ve işbirliği olanaklarıdır. Odamız, Türkiye ile ilişkilerin geliştirilmesine yatırım yapmaya devam edecektir ve her iki tarafın da iş yapabilme kapasitesine inanmaktadır.

C. Tanıl KÜÇÜK, *İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı*

Türkiye ekonomisinde önemli ağırlığa sahip olan İstanbul, aynı zamanda dış ticaretin de merkezi konumundadır. Türkiye'nin dış ticaretinin % 55'i İstanbul'dan gerçekleşmektedir. Odamız üyesi 15 bine yakın firmanın Türkiye ihracatındaki payı ise yaklaşık % 35'tir. İstanbul Sanayi Odası olarak üyelerimizin dış ticarete yönelik faaliyetlerinin gelişmesine büyük önem veriyoruz. "Türk ve Hollanda Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi"nin iki ülke arasında yalnızca ithalat-ihracat alanında değil, yenilenebilir enerji ve çevre teknolojileri gibi stratejik alanlarda da işbirliklerinin gelişmesine önemli katkıda bulunacağına inanıyoruz. Projede yer alan Türk ve Hollandalı firmalara hem bu proje vesilesiyle hem de gelecek dönemlerde yapacakları işbirliklerinde başarılar diliyoruz.

Harm van VELDHUIZEN,

Gooi-Eem Flevoland Ticaret ve Sanayi Odası Genel Müdürü

Hollanda'daki ticaret odalarının en temel faaliyetlerinden biri uluslararası ticaret promosyonudur. Girişimcilerin, küreselleşme sürecinin gereklerini öngörme ve bu sürece dahil olma konusunda teşvik edilmesinin oldukça önemli olduğunu düşünmekteyiz. Dünya çapındaki ekonomik faaliyetlerin destekçisi bir kuruluş olarak biz, deneyimlerimizin de sayesinde, ticaret heyetleri düzenlemenin bu amaca ulaşmada temel bir araç olduğunun farkındayız. TOBB ve Hollanda Ticaret Odaları arasındaki mevcut işbirliğinin Türkiye ve Hollanda arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesine de büyük katkıda bulunacağına inancımız sonsuzdur. Tüm Türk ve Hollandalı girişimcilere verimli buluşmalar diliyoruz, aralarında kalıcı ilişkilerin kurulmasını temenni ediyoruz.

Sinan AYGÜN, *TOBB Ticaret Odaları Konsey Başkanı ve Ankara TO Yönetim Kurulu Başkanı*

Hollanda'lılar ve Türkler dünya tarihinin en tüccar ve girişimci iki ülkesidir. Dünya ticaretini şekillendiren İpek Yolu'nun Asya-Avrupa kesişmesinde Türkler, Avrupa-Atlantik kesişmesinde ise İngiliz-Hollanda hâkimiyeti bu ülkeleri adeta birbirine görünmez bir iple bağlamıştır. Bu bağları yeni yüzyıl şartlarına göre yeniden canlandırmak, her iki bölgenin insanlarının birbirlerini yeniden keşfetmeleri ve ilerideki ortak başarılar için adeta olmazsa olmazdır. Ankara Ticaret Odası'nın da dâhil olduğu Hollanda Ticaret Odaları firma eşleştirme projesi bu anlamda önemlidir.

Medy van der LAAN,
Doğu Hollanda Ticaret Odası ve CEO

Doğu Hollanda Ticaret Odası olarak, Türk ve Hollanda Ticaret ve Sanayi Odaları arasındaki işbirliğini sonuna kadar desteklemekteyiz. Bugünlerde karşılıklı olarak Odalar tarafından yürütülen, halihazırda bulunan iş olanaklarını daha da etkin hale getirmeyi ve yeni olanakları kolaylaştırmayı amaçlayan projelerden mutluluk duyuyoruz. 2010 yılı Nisan ayındaki önemli bir uluslararası ticaret etkinliğinde, majestelerinin Ankara'daki Büyükelçisi ile birlikte, Türkiye'nin iş ortağı olarak önemini vurgulama imkanı buldum. Bu amaçla Büyükelçi ile, Zwolle ve Groningen şehirlerindeki, birkaç yüz Hollandalı girişimciden oluşan iş çevreleri ile bir video konferansı gerçekleştirdik. İki ülke arasındaki ticari bağları kuvvetlendirmenin tam zamanı olduğunu düşünüyoruz. Tüm taraflara verimli işbirlikleri dileği ve en içten selamlarımla.

Ender YORGANCILAR,
Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Ege Bölgesi Sanayi Odası 1954 yılında kurulmuştur. Odamızın 67 farklı sektörde faaliyet gösteren 4 bin 500'den fazla üyesi bulunmaktadır. Diğer ülkeler ile ikili ve çok taraflı ilişkileri geliştirmek Odamızın temel amaçlarından biridir. Bu bağlamda, Hollanda ve Türkiye'de bulunan Odalar arasında uzun dönemli ilişkiler kurulmasına, Türk ve Hollandalı iş adamlarının birbirleri ile tanışarak, karşılıklı bilgi ve görüş alışverişinde bulunmasına olanak sağlayacak olan bu projenin, her iki ülkenin iş çevrelerine önemli kazanımlar getireceği kanaatindeyim.

Ülkemizin önemli ticaret ortaklarından olan Hollanda ile yakın ilişkilerimiz bu tür projeler ile sürekli gelişmektedir. Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak Hollanda ile ticaretimizi geliştirmek, Hollanda'da ya da ülkemizde işbirlikleri temin etmek amacıyla bu projeye tam destek verdiğimizi belirtmek istiyorum.

Türk ve Hollandalı iş adamları için bu proje kapsamında Mayıs ayında gerçekleştirilecek olan ve çeşitli sektörlerde Türk ve Hollandalı iş adamlarını bir araya getirecek olan organizasyonun başarılı geçmesini diliyorum.

Nejat KOÇER,
Gaziantep Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Bugün küresel dünya düzeninde ülkeler arasındaki ekonomik işbirliğinin artırılması hayati önem taşıyor. Artık yeni pazar hedefleri ve ülke çeşitliliğinin artırılması dış rekabetin en önemli unsurları arasında yer alıyor. "Hollanda ve Türkiye Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi" bu noktada atılmış önemli bir adım. TOBB tarafından yürütülen bu proje ile birlikte iki ülkenin iş adamlarına ikili görüşme imkânları sunulacak, yeni iş bağlantıları elde edilecek, dolayısıyla Türk ekonomisinin rekabet gücü artacaktır. Projenin en iyi şekilde uygulanacağına inanıyor, uygulayıcı kentlerimiz ve ülkemiz adına kazanımlar getirmesini diliyorum.

Jos van der VEGT
Rotterdam Ticaret Odası Başkanı

Hem Hollanda hem de Türkiye'nin, uluslararası ticarette eskiden beri bir ünü söz konusudur. Türkiye ile Hollanda arasında ticaret rakamları da mutluluk verici. Ancak her zaman gelişime imkân var! Tam da bu sebeple Rotterdam Ticaret Odası, ülkelerimiz arası ticaret ve yatırım ilişkilerini geliştirecek olan "Türkiye Hollanda Odaları Arası İşbirliğini Geliştirme Projesi"ni desteklemekte.

Michael KORTBEEK, *Orta Hollanda Ticaret Odası Başkanı*

Temel aktivitelerimizden biri de uluslararası ticaret ve iş ilişkilerini teşvik etmek olduğu için, "Türkiye ve Hollanda Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi"ne katılmaktan büyük onur duyuyoruz. Ticaret odası, girişimcilerin birbiriyle tanıştıkları, bilgi paylaşımında bulundukları ve küreselleşen iş dünyasında yeni iş fırsatlarından haberdar oldukları platformdur. Biz, TOBB'la beraber iş adamları heyetleri ve farkındalık yaratma seminerleri gibi birçok ikili etkinlik düzenleyerek, iş dünyasının bir araya gelmesi için fırsatlar yaratıp iletişimlerini kolaylaştıracağız.

TOBB ve Hollanda Odaları arasında uzun dönemli bir işbirliğinin öneminin altını çiziyoruz ve bizim gayretlerimizle girişimcilerimiz arasında iki yönlü çok başarılı bir birliktelik kurulmasını umut ediyoruz. Hadi başlayalım!

M. Nurettin ÖZDEBİR,
Ankara SO Yönetim Kurulu Başkanı

Her sektördeki yüksek teknolojik gelişmelerin inovasyonla hız kazandığı bu dönemde Ankara Sanayi Odası Başkanı olarak, bu projenin Türkiye'deki ve Hollanda'daki KOBİ'lerin uluslararasılaşmasında rol oynayacağına inanıyorum. Bugün, bilgi ve deneyim farklı yöntemlerle aktarılmaktadır. Ticaret misyonları ve farkındalık arttırımı olmak üzere iki bileşeni olan bu proje; ticareti geliştirici çevresel hizmetleri güçlendirerek, daha iyi bir seviyeye ulaşmasını sağlayacak ve iki ülke arasında karşılıklı ticareti geliştirecektir. Hollanda tarafına da, ülkelerinde Türkiye'de iş yapma hususunda uluslararası etkinlikler düzenledikleri, proje hakkında bilgi sağladıkları için ayrıca teşekkür etmek isterim. Son olarak, Hollandalı iş adamlarından oluşan ilk heyetin İstanbul, Bursa ve Kocaeli Sanayi ve Ticaret Odalarına yapacakları ziyaret için başarılar diler, her türlü katkının sağlanacağı hususunu temin ederim.

Mehmet ASLAN, *Gaziantep TO Yönetim Kurulu Başkanı*

2009 yılında dünyanın 171 ülkesiyle ticaret yapan Gaziantep, 3,5 milyar dolarlık ihracat rakamına ulaşarak, küresel rekabet ortamında krizin olumsuzluklarına rağmen önemli bir yol almıştır. Bu dönemde Hollanda'ya yaptığımız ihracat yaklaşık 43 milyon Amerikan Doları olup, Hollanda en çok ihracat yaptığımız 13. ülke konumundadır. Gaziantep, bulunduğu stratejik coğrafi konum itibariyle Hollanda için özellikle Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Orta Asya ülkelerine açılan bir kapı olmakta ve bu yönde yapılabilecek işbirlikleri ile Gaziantep ve Hollanda arasındaki ilişkiler daha üst seviyelere çıkma kapasitesine sahip olmaktadır. Bunun yanı sıra, Hollanda ile Gaziantep arasında bir diğer önemli işbirliği alanı da, re-export'tur. Bu bağlamda hem Gaziantep hem de Hollanda bulundukları konum ve uzmanlıkları itibariyle, birbirilerini tamamlayıcı bir özellik göstererek, Avrupa, Ortadoğu ve Kuzey Afrika pazarlarına bu yöntemle ortaklaşa açılma şansına sahiptir. TOBB koordinatörlüğünde yürütülecek olan "Hollanda ile Türkiye Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi" ile istenen dış ticaret rakamlarına ulaşılması ve iki ülke iş adamları arasında somut projelerin geliştirilmesi konusunda Gaziantep Ticaret Odası olarak her türlü işbirliğine hazır olduğumuzu belirtir, projenin her iki taraf için de hayırlı olmasını dilerim.

İbrahim KELEŞ, *Kocaeli TO Yönetim Kurulu Başkanı*

Amerika'da patlak veren ve eş zamanlı olarak tüm dünyayı etkisi altına alan ekonomik kriz, küreselleşmenin geldiği boyutu gözler önüne sermiştir. Günümüz ekonomik şartlarında rekabet kuralları tamamen yeniden yazılmıştır.

Türkiye ekonomisinin atardamarı olan, vergi gelirlerinin % 13,21'ini karşılayan, ülke toplam ihracatının % 11.1'ini, ithalatının ise % 18,8'ini gerçekleştiren bir ilin odası olarak bizler üyelerimizi bu yeni koşullara hazırlamak için gayret gösteriyoruz. Ar-ge ve inovasyon günümüzün en önemli rekabet aktörleri konumundadır. İlimizde faaliyet gösteren firmaların birçoğu iç ve dış piyasalarda kendilerine pazar oluşturabilmişlerdir. Ancak önemli olan bu pazarın muhafaza edilmesidir. Bizler iş dünyasının temsilcileri olarak, üyelerimizi hep bu yöne kanalize ediyoruz. Mevcut pazarlarımızı korumak yeni pazarlar yaratmak için ar-ge yatırımları yapmak, bilgiye yatırım yapmak ve en önemlisi farklılaştırmaya gitmek kaçınılmazdır. Bu bağlamda projenin mensuplarımıza yeni kapılar açmak adına faydalı bir proje olacağını ümit ediyorum. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından yürütülen böyle projenin parçası olmak bizleri ayrıca mutlu etmektedir. Tüm proje ortaklarına başarılar diliyor, projenin ülkemiz adına hayırlı olmasını dilerim.

Nihat BALKAN, *Bursa TSO Genel Sekreteri*

Coğrafyalar arası mesafelerin önemini kaybettiği 21. yüzyılda, insanlar, toplumlar ve kurumlar arası bağlar ancak karşılıklı ilişkiler ve sıcak temasla güçlenebiliyor. Bundan hareketle, "Hollanda ve Türkiye Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi"nde Türkiye'nin en büyük odalarından biri olarak biz de BTSO'yu doğru konumlandırdığımızı düşünüyoruz. Bursa adına konuşmak gerekirse, Türkiye'nin en fazla yabancı sermaye çeken illerinden biri olarak; Proje kapsamında kentimize gelecek olan işadamı heyetlerinin ülkelerine zihinleri ve elleri yakaladıkları fırsatlarla dolu döneceğinden eminim. Bu projenin, iki ülkenin işadamı ve sanayicileri için önemli işbirliği olanakları yaratma potansiyeli olduğunu, her iki ülkede proje'nin taraflarına baktığımızda daha iyi anlayabiliyoruz. Umarım, bu proje ortak akılla üretilen, doğru stratejiyle yönetilen ve hedefe odaklanan uluslararası projelerin başarıya ulaşması anlamında örnek teşkil edecektir. Proje için yaratılan sinerjinin, Türkiye ve Hollanda'da iş dünyası için "ortak fayda" yaratmasını temenni ediyorum.

Ekrem DEMİRTAŞ, *İzmir TO Yönetim Kurulu Başkanı*

1885 yılında kurulmuş olan Odamızda 87 farklı sektörde faaliyet gösteren 75 bini aşkın üyemiz var. Başlıca hedeflerimizden biri, üyelerimizin uluslararası ilişkilerini geliştirmek, yurt dışına açılmalarını sağlamak ve yabancı iş adamlarını ve yatırımcıları kentimize çekmektir. Küreselleşme karşısında firmalarımızın daha rekabetçi olması ve yeni pazarlar hedeflemeleri gerekmektedir. Oda olarak hem dış ticaret, hem de ortak yatırım kanalıyla ikili ticaretin artmasına katkı koymak için çeşitli proje ve çalışmalar yürütmekteyiz.

Türkiye'de en çok doğrudan yabancı yatırımları olan ülkeler arasında Hollanda, Almanya'dan sonra ikinci sırada gelmektedir. İzmir'de de önemli yatırımları olan Hollandalı firmaların yanı sıra, Hollanda Dışişleri Bakanlığı ile Tarım Bakanlığı kısa bir süre önce İzmir'de ofis açmıştır. Izmir Ticaret Odası olarak Hollanda ile uzun yıllara dayanan yakın bir işbirliğimiz var.

TOBB tarafından yürütülen ve Odamızın da partneri olduğu 'Hollanda ve Türkiye Odaları Arasında İşbirliğini Geliştirme Projesi'nin tüm partnerlere faydalı olmasını diliyorum.

Ayhan ZEYTİNOĞLU, *Kocaeli SO Yönetim Kurulu Başkanı*

Bilindiği üzere 2009 yılı hepimiz için zor bir yıl oldu. Geçen bu zor dönemde de görüldü ki yeni pazarlara açılmak, ticari ilişkilerimizin gelişmesi yönünde yeni ortaklıklar kurmak ve ticari ilişki içerisinde bulunduğumuz ülke, kurum ve kuruluşlar ile devamlılığı sağlamak çok daha önemli hale geldi. Özellikle devamlılığın sağlanmasında, heyet organizasyonları, bire bir firma görüşme platformları ve ortaklıklar kurmak en etkin metotlar olmuştur.

Bu anlamda,TOBB'un Hollanda Ticaret Birliği Odaları işbirliğinde gerçekleştirdiği bu proje ayrı bir önem arz etmektedir. Her geçen sene daha iyiye giden Hollanda ile olan ticari ilişkimiz çerçevesinde, ülkemizin farklı bölgelerindeki potansiyeli simgeleyen birçok Odamızın yer aldığı bu proje firmalarımıza ve ülkemize ciddi katkı sağlayacaktır. Ümit ediyorum ki, proje kapsamında gerçekleştirilecek ziyaretler, firma görüşme organizasyonları, iyi uygulamaların karşılıklı paylaşılması iki taraf için potansiyel iş imkânları yaratarak, önümüzdeki yıllar içinde, Hollanda ile yıllar boyu süren dostluğumuzun çerçevesinde birçok ortaklığın ve ticari faaliyetin devamlılığı olarak güç katacaktır.